

2017
2018

DIT JAARVERSLAG IS EEN UITGAVE VAN:

Sociale Zaken Maastricht Heuvelland

Eijsden-Margraten Gulpen-Wittem Maastricht Meerssen Vaals Valkenburg aan de Geul

Voorwoord

Beste lezer,

Met veel plezier bied ik u het jaarverslag van het team Onderwijs van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland aan over het schooljaar 2017-2018. In dit jaarverslag vindt u cijfers terug die u meer vertellen over het onderwijs in Maastricht Heuvelland: hoeveel leerplichtigen zijn er, gaat iedereen naar school, hoeveel leerlingen maken gebruik van leerlingenvervoer? U krijgt inzicht in hoe we schoolverzuim aanpakken, hoe we voortijdig schoolverlaten (vsv) proberen te voorkomen en met wie we waarom samenwerken. U leest ook terug hoe we afgelopen schooljaar gewerkt hebben aan ons doel: alle leerlingen een diploma voor vwo, havo of op mbo-2-niveau laten halen. Zo verbeteren ze hun kansen op de arbeidsmarkt en kunnen ze optimaal meedoen in de samenleving.

Een goede opmaak

Samen met Sittard-Geleen en Heerlen is vorig jaar gekozen voor een andere opmaak. U reageerde daar positief op. Daarom hebben we nu weer voor die vorm gekozen. Om ontwikkelingen nog beter te kunnen duiden en onze aanpak eventueel te wijzigen hebben we een aantal meerjarige trends toegevoegd. Daarvoor is telkens een periode van 4 jaar gekozen.

Een nieuw systeem

We gaan met een nieuw systeem werken om leerlingen te kunnen volgen. Het huidige voldoet, maar het levert te weinig informatie op over onze resultaten. We zijn daarom een aanbesteding begonnen. Naar verwachting kunnen we begin 2020 het nieuwe systeem gebruiken.

Organisatorische verschuivingen

Team Onderwijs maakt deel uit van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Dit maakt samenwerken met onze collega's van Jeugd, Wmo en Participatiewet een stuk gemakkelijker. Voor een nog betere samenwerking zijn onze leerplichtambtenaren van werkplek verhuisd. Ze werken nu zij aan zij met team Jeugd en onze vsv-consulenten bij het Jongerenteam. Dat werkt goed en zo zetten we ook stappen naar de toekomst. Want volgend jaar maken de leerplichtambtenaren en vsv-consulenten deel uit van integraal gebiedsgerichte teams. Op die manier willen we inwoners en dus ook leerlingen nog meer centraal stellen.

Waarom integraal?

Dat is nodig. Waarom? In dit jaarverslag kunt u teruglezen dat verzuim steeds vaker veroorzaakt wordt door een meervoudige problematiek. Dat betekent dat er meer aan de hand is dan alleen schoolverzuim. En dat moeten we samen aanpakken. Niet alleen zetten we in op meer samenwerken, maar ook op vroegsignalering en preventie. Bijvoorbeeld door deel uit te maken van schoolknooppunten. Hierin praten we vooral mét in plaats van over leerlingen en hun ouders.

Maatwerk

Qua leerlingenvervoer valt op dat standaardoplossingen van vervoer niet altijd meer voldoen. Er blijkt een toenemende behoefte aan maatwerk. Samen met de consulenten van team Jeugd geven we dat vorm.

Veel leesplezier,

Hans Ruijsenaars, teammanager Onderwijs

Jaarverslag Leerplicht

Leerplicht

OVER LEER- EN KWALIFICATIEPLICHT

Wat is leerplicht?

Jongeren moeten naar school van 5 jaar tot en met het einde van het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Dat noemen we leerplicht.

Wat is startkwalificatie?

Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo-2- (of hoger) diploma.

Wat is kwalificatieplicht?

Waar de leerplicht stopt, begint de kwalificatieplicht. Dat betekent dat jongeren tot 18 jaar onderwijs moeten volgen totdat ze een startkwalificatie hebben behaald. Halen jongeren voor hun achttiende een startkwalificatie? Dan hoeven ze niet meer (verplicht) naar school. Leerlingen die geen startkwalificatie kunnen halen, zijn niet kwalificatieplichtig.

Aantal leerplichtigen per gemeente 5- tot 18-jarigen

GEMEENTE	AANTAL
Eijsden-Margraten	3.187
Gulpen-Wittem	1.562
Maastricht	11.972
Meerssen	2.432
Vaals	911
Valkenburg aan de Geul	1.839
Totaal	21.903

Peildatum 1 augustus 2017. Dit geeft in feite de situatie aan het begin van het schooljaar weer.

Ontwikkeling leerlingaantallen op basis van opgave artikel 25 Leerplichtwet 1969

GEMEENTE	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Eijsden-Margraten	3.677	3.612	3.368	3.187
Gulpen-Wittem	1.741	1.740	1.727	1.562
Maastricht	12.542	12.292	12.047	11.972
Meerssen	2.763	2.621	2.545	2.432
Vaals	1.066	1.020	962	911
Valkenburg aan de Geul	1.836	2.047	1.963	1.839
Totaal	23.625	23.332	22.612	21.903

Peildatum: 1 augustus (bij begin van elk schooljaar)

Uitleg bij de cijfers

Het aantal leerlingen is in de afgelopen 4 schooljaren gedaald. Dat is een logisch gevolg van de afname van het aantal jongeren in de samenleving; van de ontgroening. Het procentuele aandeel van de verschillende gemeenten op het totaal is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleken.

Wat valt op? In het schooljaar 2017-2018 is het aandeel Maastrichtse leerlingen groter geworden. Dit komt (waarschijnlijk) door de sterkere daling van het totaal aantal leerlingen in het Heuvelland. Ten opzichte van het peiljaar is alleen in de gemeente Valkenburg aan de Geul na sluiting van scholen buiten de gemeentegrenzen het leerlingenaantal gestegen (+3).

In de andere gemeenten is sprake van een daling: Eijsden-Margraten (- 490), Gulpen-Wittem (- 179), Maastricht (- 570), Meerssen (- 331) en Vaals (- 155).

Over team Onderwijs

Het team Onderwijs voert voor Maastricht en de Heuvellandgemeenten het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet uit. Ook heeft het team een taak in het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Die taak komt uit de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)-wetgeving.

Team Onderwijs heeft 3 werkvelden: leerplicht, leerlingenvervoer en voortijdig schoolverlaten (vsv). We richten ons daarbij op leerlingen en jongeren van 5 tot 23 jaar en hun sociale omgeving. Ons streven? Zo veel mogelijk leerlingen halen een diploma voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo), hoger algemeen voortgezet onderwijs (havo) of middelbaar beroepsonderwijs (mbo)-2-niveau. Met als uiteindelijke doel hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren zodat ze optimaal mee kunnen doen in de samenleving. We verliezen hierbij kwetsbare jongeren, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die niet in staat zijn om minimaal een startkwalificatie te halen, niet uit het oog. Voor deze groep zorgen we samen met onze partners voor een soepele overgang naar (vervolg)onderwijs, werk en dagbesteding.

3 werkvelden

1. Via leerplicht zorgen we ervoor dat iedere leerplichtige jongere van 5 tot 18 jaar deelneemt aan onderwijs.
2. Via het Regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC) en het Jongerenteam proberen we voortijdig schooluitval te voorkomen en helpen wij uitgevallen jongeren tot 23 jaar om succesvol terug te keren naar onderwijs, werk of naar een combinatie van werken en leren. Daarbij gaat onderwijs boven werken.
3. Leerlingenvervoer behandelt ieder jaar de aanvragen van ouders of verzorgers voor leerlingenvervoer van hun kinderen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet onderwijs.

Samenwerking

Team Onderwijs is onderdeel van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Het team werkt op basis van een gemeenschappelijke regeling voor de heuvellandgemeenten. Dat zijn Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.

Afkortingen en begrippen

Bbl:	beroeps begeleidende leerweg
Bo:	basisonderwijs
Bol:	beroeps opleidende leerweg
BRP:	Basisregistratie Personen
Cov:	cross-over-vergoeding
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs
EOA:	Eerste Opvang Anderstaligen (EOA)
Havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs
JIKP:	jongeren in een kwetsbare positie
LPW:	Leerplichtwet
MAS:	Methodische Aanpak Schoolverzuim
Mbo:	middelbaar beroepsonderwijs
OM:	Openbaar Ministerie
OV:	openbaar vervoer
PW:	Participatiewet
Pro:	praktijkonderwijs
Po:	primair onderwijs
Pv:	proces-verbaal
RMC:	Regionaal meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
Sbo:	speciaal basisonderwijs
Vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
Vavo:	voortgezet algemeen volwassenonderwijs
Vo:	voortgezet onderwijs
Vso:	voortgezet speciaal onderwijs
Vsv:	voortijdig schoolverlaten
Wajong:	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WW:	Werkloosheidswet
Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Zmlk:	zeer moeilijk lerende kinderen
Zmok:	zeer moeilijk opvoedbare kinderen

Bronnen

De gegevens in dit jaarverslag komen uit bestandskoppelingen met DUO en de Basisregistratie Personen (BRP) van de deelnemende gemeenten. We halen ze uit de leerlingadministratie (Key2Jongerenmonitor).

Verzuim

Absoluut verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat niet op school ingeschreven.

Relatief verzuim

Een leerling staat ingeschreven op school, maar gaat niet regelmatig naar school.

Luxe verzuim

Een leerling staat ingeschreven op school, maar gaat niet regelmatig naar school.

Als er sprake is van ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken moet de school een melding doen via het Verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van het Rijk.

Verzuim per gemeente 5- tot 12-jarigen

Aantal leerlingen

Aantal meldingen

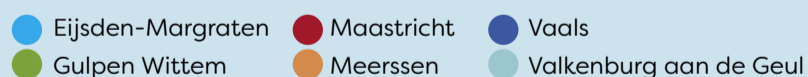

Verzuim per gemeente 12- tot 18-jarigen

Aantal leerlingen

Aantal meldingen

Uitleg bij de cijfers

Het aantal leerlingen tussen 5 en 12 jaar dat verzuimt, is gedaald. Dat komt onder andere doordat het leerlingenaantal daalt (krimp). En we besteden meer aandacht aan preventie en vroegsignalering. De leerplichtambtenaar maakt bijvoorbeeld deel uit van de zorgknooppunten op scholen. Het aantal leerlingen tussen 12 en 18 jaar dat verzuimt, is het afgelopen schooljaar gestegen. De stijging is echter nog niet zo hoog als in 2014-2015 en 2015-2016.

Over welke soorten verzuim het gaat bij welke schooltypes, gaan we verder onderzoeken. Zo krijgen we meer inzicht in de factoren die zorgen voor de stijging. Qua preventie en vroegsignalering is er nog winst te boeken, vooral omdat de zorgknooppunten in het voortgezet onderwijs nog in ontwikkeling zijn.

Ontwikkeling verzuim per gemeente

Totaal overzicht 5-12 jarigen					
Gemeente	Schooljaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Eijsden-Margraten		2	2	1	0
Gulpen-Witterm		5	4	1	2
Maastricht		48	31	36	27
Meerssen		0	3	1	1
Vaals		2	2	0	0
Valkenburg aan de Geul		4	2	0	1
Totaal		61	44	39	31

Totaal overzicht 5-18 jarigen					
Gemeente	Schooljaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Eijsden-Margraten		44	36	37	46
Gulpen-Witterm		28	26	21	16
Maastricht		372	383	345	380
Meerssen		35	32	34	21
Vaals		34	31	31	18
Valkenburg aan de Geul		35	32	25	24
Totaal		548	540	493	505

Totaal overzicht 12-18 jarigen					
Gemeente	Schooljaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Eijsden-Margraten		42	34	36	46
Gulpen-Witterm		23	22	20	14
Maastricht		324	352	309	353
Meerssen		35	29	33	20
Vaals		32	29	31	18
Valkenburg aan de Geul		31	30	25	23
Totaal		487	496	454	474

De Methodische Aanpak Schoolverzuim

Om schoolverzuim aan te pakken is de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld. Die houdt in het kort in dat betrokken partijen bij schoolverzuim nog intensiever samenwerken. De MAS beschrijft de rol en werkwijze van de partners. De leerplichtambtenaar heeft in de aanpak een schakelrol. Hij of zij neemt het initiatief voor een passend vervolg op verzuimmeldingen. De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is. Dat betekent maatwerk.

Het doel van de aanpak is in elk geval een leerling naar een passend onderwijsprogramma leiden. Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop.

De partners

Partners zijn scholen, Raad voor de Kinderbescherming, Stichting Halt, politie, team Jeugd en andere teams van de gemeente, Inspectie van het onderwijs, OM, rechter.

MAS in de praktijk

De start: de leerplichtambtenaar is aan zet

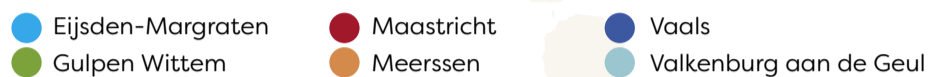
De MAS start bij de verzuimmelding die de school via DUO doet bij leerplicht. De school informeert de leerplichtambtenaar over de acties die al ondernomen zijn om het verzuim te stoppen. Naar aanleiding van de melding begint de leerplichtambtenaar een onderzoek en neemt initiatief voor een passend vervolg op de melding. De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners. Primair wordt ingezet op een aanpak om verzuim te voorkomen eventueel met vrijwillige jeugdhulp. Mocht dit niet lukken, dan kan het een meer verplichtend karakter krijgen. Processen-verbaal worden zoveel als mogelijk vermeden.

Zorg per gemeente 5- tot 12-jarigen (is inclusief verzuim (MAS))

Zorg per gemeente 12- tot 18-jarigen (is inclusief verzuim (MAS))

Achterliggende problematiek geduid per gemeente 5- tot 12 jarigen

Gemeente	Reden	Aantal leerlingen
Eijsden-Margraten	Persoonlijkheidsfactoren	1
	Scholing	1
Gulpen-Witterm	Persoonlijkheidsfactoren	1
	Meervoudige problematiek	3
	Scholing	1
Maastricht	Persoonlijkheidsfactoren	1
	Meervoudige problematiek	38
	Medisch	1
	Scholing	8
Meerssen	Meervoudige problematiek	7
Vaals	Meervoudige problematiek	1
	Wonen	1
Valkenburg aan de Geul	Meervoudige problematiek	5
	Scholing	1
Totaal		70

Totaal 5- tot 12 jarigen - Totaal per reden

Reden	Aantal leerlingen
Persoonlijkheidsfactoren	3
Meervoudige problematiek	54
Medisch	1
Scholing	11
Wonen	1
Totaal	70

Totaal 12- tot 18 jarigen - Totaal per reden

Reden	Aantal leerlingen
Schoolgerelateerde problematiek	1
Persoonlijkheidsfactoren	36
Meervoudige problematiek	207
Medisch	7
Incidenteel spijbelen	2
Zingeving	1
Wonen	2
Scholing	34
Werk en activiteiten	40
Hulpvraag	6
Totaal	336

Uitleg bij de cijfers

In de leeftijdscategorie 5- tot 12-jarigen is voor 70 leerlingen een maatschappelijk zorgproces aan de orde geweest. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar met de ouders/ verzorgers van deze leerlingen te maken had. Het onderwerp was niet alleen verzuim of dreigend verzuim. Vrijwel altijd lagen er meerdere problemen achter het verzuim. Daarom werd er bijvoorbeeld met team Jeugd en Bureau Jeugdzorg samengewerkt om de leerling weer naar school te krijgen.

In leeftijdscategorie 12- tot 18-jarigen hebben 336 leerlingen met een maatschappelijk zorgproces te maken gehad. Dat betekent dat er niet alleen sprake was van verzuim. Er was meer aan de hand. De achterliggende redenen verschillen. In de meeste gevallen was er sprake van gecompliceerde problematiek die psychisch van aard was of te maken had

Achterliggende problematiek geduid per gemeente 12- tot 18 jarigen

Gemeente	Reden	Aantal leerlingen
Eijsden-Margraten	Schoolgerelateerde problematiek	1
	Persoonlijkheidsfactoren	5
	Meervoudige problematiek	7
	Incidenteel spijbelen	1
	Zingeving	1
	Wonen	1
	Werk en activiteiten	2
Gulpen-Witterm	Hulpvraag	2
	Persoonlijkheidsfactoren	2
	Meervoudige problematiek	3
Maastricht	Werk en activiteiten	3
	Persoonlijkheidsfactoren	26
	Meervoudige problematiek	159
Meerssen	Medisch	5
	Incidenteel spijbelen	1
	Wonen	1
	Werk en activiteiten	24
	Scholing	21
	Hulpvraag	4
	Persoonlijkheidsfactoren	2
Vaals	Meervoudige problematiek	11
	Medisch	1
	Werk en activiteiten	2
	Scholing	2
Valkenburg aan de Geul	Persoonlijkheidsfactoren	1
	Meervoudige problematiek	8
	Werk en activiteiten	4
	Scholing	2
Valkenburg aan de Geul	Meervoudige problematiek	19
	Medisch	1
	Werk en activiteiten	5
	Scholing	9
Totaal		336

met opvoeding. Bij deze leerlingen en hun woonomgeving/ thuissituatie is er sprake van veel hulpverlening, zowel voor de leerling als voor hun ouders. Leerplicht volgt deze processen en komt in actie bij nieuwe verzuimmeldingen. Bij een kleinere groep was alleen sprake van persoonlijkheidsfactoren, zoals psychische problemen. Daarnaast heeft in deze leeftijdsgroep een aantal leerlingen te maken gehad met leerplicht omdat ze bijvoorbeeld niet op tijd op een school geplaatst konden worden (scholing). Een aanzienlijk deel van deze leerlingen kwam van een school uit het buitenland en had problemen met plaatsing op een school in Nederland. In de categorie 'werk en activiteiten' vallen in dit schooljaar vooral 17-jarige leerlingen die van opleiding wilden veranderen. Zij waren in afwachting van het begin van een nieuwe opleiding. In deze categorie vallen ook leerlingen die (tijdelijk) een baan verkozen boven school.

Vrijstellingen

Ouders of verzorgers kunnen een vrijstelling van de inschrijvingsplicht voor onderwijs in Nederland aanvragen. Dat kan:

- om lichamelijke en/of psychische redenen (artikel 5 sub a)
- als ze bedenkingen hebben tegen de richting van alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen

scholen (artikel 5 sub b)

- als kinderen in het buitenland naar school gaan (artikel 5 sub c)
- als kinderen ander onderwijs volgen (artikel 15).

Gedogen

De leerplichtambtenaar kan gedogen dat

leerlingen (16 en 17-jarige leerlingen) die onder de kwalificatieplicht vallen tijdelijk gaan werken en daarna terugkeren naar onderwijs. Er gelden daarbij 2 voorwaarden:

- de jongere heeft een arbeidsovereenkomst voor de rest van het schooljaar
- er is een schoolinschrijving voor het volgende schooljaar.

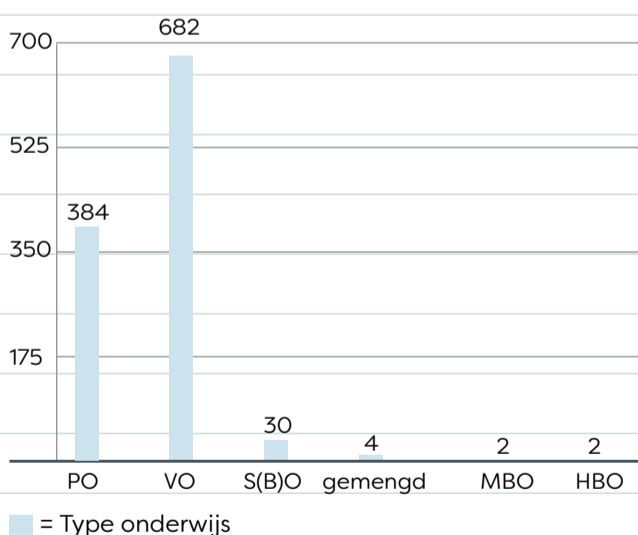
Vrijstelling per gemeente 5- tot 12 jarigen / 12- tot 18 jarigen / 5- tot 18 jarigen

Vrijstellingen	Eijsden Margraten			Gulpen Wittem			Maastricht			Meerssen			Vaals			Valkenburg aan de Geul			Totaal per soort vrijstelling		
	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18	5 tot 12	12 tot 18	5 tot 18
Lichamelijke/psychische ongeschiktheid (art. 5 sub a)	2	-	2	-	1	1	13	9	22	3	3	6	-	-	-	2	-	2	20	13	33
Bedenkingen richting school (art. 5 sub b)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bezoek school buitenland (art. 5 sub c)	51	196	247	16	29	45	320	461	781	5	30	35	21	56	77	5	16	21	418	788	1.206
Ander c.q. alternatief onderwijs (art. 15)	-	1	1	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	8	8
Gedoogbeschikking in verband met werk	-	3	3	-	1	1	-	25	25	-	-	-	-	1	1	-	3	3	-	33	33
Totaal	53	200	253	16	31	47	333	501	834	8	33	41	21	57	78	7	21	28	438	842	1.281

Vanuit Maastricht Heuvelland gingen de meeste leerplichtige kinderen en jongeren tussen 5 en 18 jaar met een vrijstelling voor het schooljaar 2017-2018 vooral naar België (1.104 leerlingen) en Duitsland (66 leerlingen). De overige 36 leerlingen bezoeken scholen in onder andere Italië, Spanje, Portugal, Frankrijk, Groot-Brittannië, Zuid-Afrika, Costa Rica, de Verenigde Staten van Amerika, Canada en de Nederlandse Antillen.

Verdere analyse van de leerlingstromen naar België en Duitsland laat het volgende beeld zien:

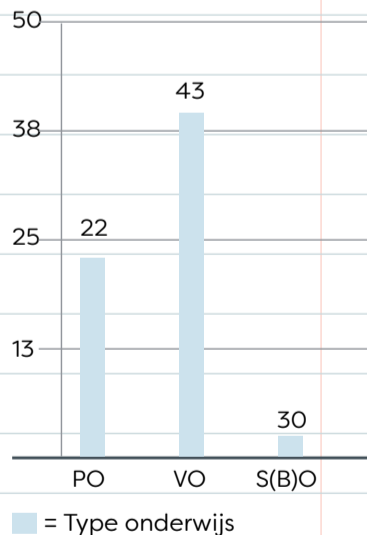
Leerlingen Maastricht Heuvelland in België naar type onderwijs (vergelijkbaar met Nederlandse type)

Van de 1.104 leerlingen die in België naar school gingen volgden 384 leerlingen (34,8 procent) een Belgische vorm van primair onderwijs (po), 682 leerlingen (61,8 procent) een vorm van voortgezet onderwijs (vo), 30 leerlingen (2,7 procent) zaten op het speciaal (basis)onderwijs (s(b)o), 4 leerlingen (0,4 procent) zaten op een gemengde school (dat wil zeggen verschillende typen po, vo en/of s(b)o binnen 1 onderwijsinstelling), 2 leerlingen (0,2 procent) volgden een Belgische vorm van een mbo-opleiding en 2 leerlingen (0,2 procent) volgden een Belgische vorm van een hbo-opleiding.

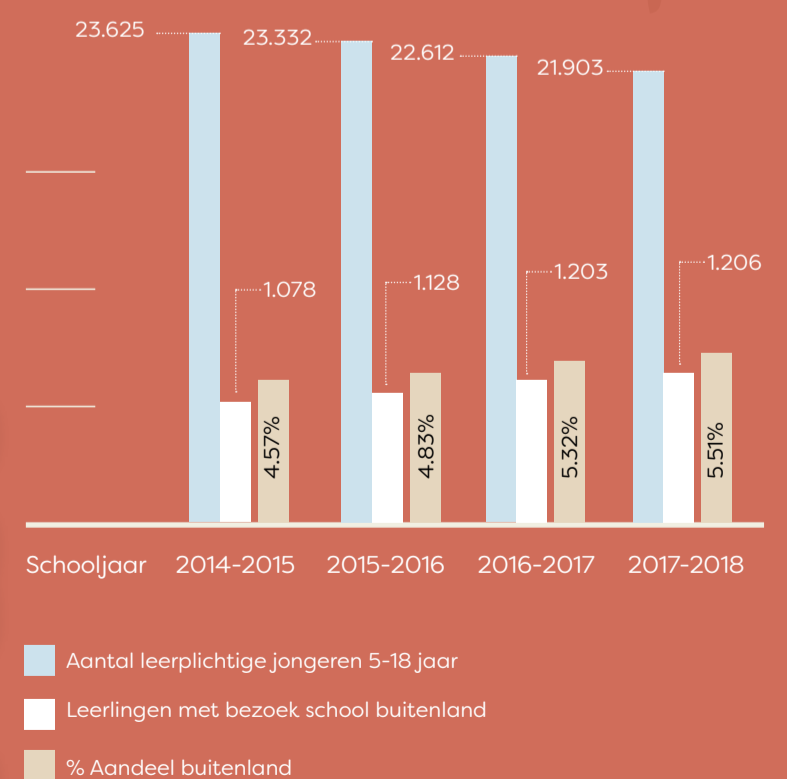
Van de 66 leerlingen die in Duitsland naar school gingen volgden 22 leerlingen (33,3 procent) een Duitse vorm van primair onderwijs (po), 43 leerlingen (65,2 procent) een vorm van voortgezet onderwijs (vo) en 1 leerling zat op het speciaal (basis)onderwijs (s(b)o) (1,5 procent).

Leerlingen Maastricht Heuvelland in Duitsland naar type onderwijs (vergelijkbaar met Nederlandse type)

Analyse schoolbezoek buitenland

Stijgende lijn in onderwijsdeelname in het buitenland

Kijken we naar de top 5 van Belgische en Duitse scholen waar zich de meeste leerlingen uit Maastricht Heuvelland bevinden, dan krijgen we de volgende lijst:

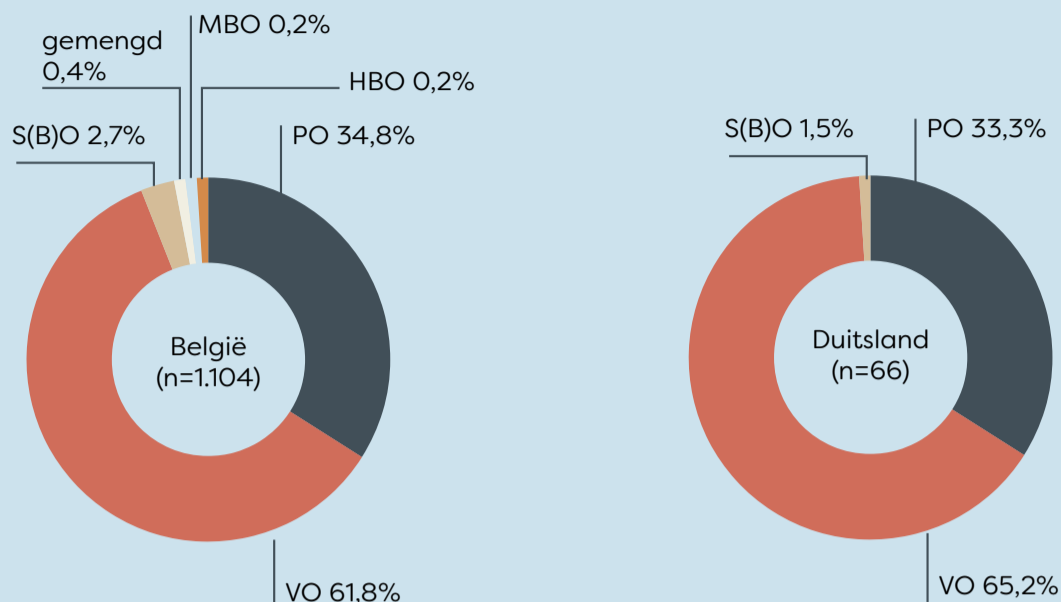
Top 5 Belgische scholen met de meeste leerlingen uit Maastricht Heuvelland:

1. Atheneum Alicebourg Lanaken (vo), 276 leerlingen
2. Provinciale secundaire school Voeren (vo), 129 leerlingen
3. Aan de basis basisonderwijs Smeermaas (po), 117 leerlingen
4. Basisschool in de Engelse Hof Lanaken (po), 77 leerlingen
5. Provinciale basisschool Voeren (po), 59 leerlingen.

Top 5 Duitse scholen met de meeste leerlingen uit Maastricht Heuvelland:

1. Couven gymnasium Aken (vo), 12 leerlingen
2. Victoriaschule Aken (vo), 11 leerlingen
3. Montessorischule Aken (po), 8 leerlingen
4. St. Leonard gymnasium Aken (po), 5 leerlingen
5. GGS Vaalserquartier (po) & Puis Gymnasium (vo), allebei ieder 4 leerlingen.

Een relatieve vergelijking tussen de leerlingenstromen naar België en Duitsland is samengevat in de volgende grafieken:

Proces-verbaal

Een proces-verbaal wordt opgemaakt als ouders of jongeren weigeren mee te werken aan een oplossing van het schoolverzuim.

De Leerplichtwet heeft al sinds zijn ontstaan het karakter van maatschappelijke zorg. Dit is nog meer benadrukt sinds de invoering van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) in 2017. Jongeren

moeten uit het strafrecht worden gehouden. Via de inzet van zorg moet worden geprobeerd het schoolverzuim op te lossen. Alleen in uiterste gevallen kan een proces-verbaal worden opgemaakt. Werken jongeren en/of ouders niet mee aan een oplossing dan wordt een proces-verbaal opgemaakt. Hiervoor vindt eerst nog overleg plaats met de Raad voor de Kinderbescherming, team Jeugd en Bureau

Jeugdzorg: zijn alle mogelijkheden benut om het schoolverzuim op te heffen?

Uitleg bij de cijfers

Ondanks deze werkwijze heeft er afgelopen schooljaar een lichte stijging van het aantal processen-verbaal plaatsgevonden ten opzichte van voorgaand schooljaar. Daarbij valt op dat er opvallend meer processen-verbaal (+ 8) zijn opgemaakt voor luxe verzuim.

De vraag is of het aantal processen-verbaal nog verder omlaag gebracht kan worden. Er blijven altijd jongeren die niet naar school willen gaan en geen hulpverlening willen accepteren. Daardoor blijft er niks anders over dan dit verzuim via het strafrecht op te lossen.

Aantal en soorten proces-verbaal (pv) en HALT per gemeente 5- tot 18 jarigen

Proces-verbaal	Eijsden Margraten	Gulpen Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul	Totaal
pv absoluut verzuim	-	-	1	-	-	-	1
pv relatief luxe verzuim	3	-	6	-	-	-	9
pv relatief verzuim	1	2	13	2	-	-	18
HALT-verwijzing	-	-	4	-	1	-	5
Totaal	4	2	24	2	1	-	33

Over thuiszitters

Er zijn 2 soorten thuiszitters:

- leerlingen die leerplichtig zijn en die niet zijn ingeschreven op een school
- leerlingen die ingeschreven staan op een school, maar die al 4 weken niet op school zijn geweest. Er is geen sprake van ziekte.

of kampen leerlingen met de gevolgen van een vechtscheiding
• soms gaat het ook over hoogbegaafde leerlingen die aanpassingsproblemen hebben op school.

Redenen thuiszitten

De redenen waarom leerlingen thuiszitten verschillen:

- vaak is er sprake van complexe problematiek waarvoor een specifieke behandeling nodig is
- wisseling van school is ook een reden. Dat komt omdat nieuw onderzoek nodig is en de leerling moet wachten totdat dit onderzoek kan plaatsvinden
- sommige thuiszitters zijn leerlingen die in het buitenland naar school gingen (meestal in België) en die tijdens het schooljaar terugkomen. Het zoeken naar een passend onderwijsaanbod vraagt vaak wat meer tijd. In de tussentijd zitten deze leerlingen thuis
- steeds vaker is er sprake van psychische problemen

Thuiszittersoverleg

Sinds de invoering van passend onderwijs vallen de leerlingen die wel ingeschreven staan op een school, maar die niet bezoeken onder de verantwoordelijkheid van het Samenwerkingsverband PO en VO. Deze leerlingen worden in het thuiszittersoverleg besproken. Het doel is een einde te maken aan het thuis zitten. Dat kan door de leerling een ander onderwijsaanbod te bieden of een combinatie van onderwijs en zorg aan te bieden.

Leerplicht, het Samenwerkingsverband PO en VO, team Jeugd, vertegenwoordiger VO en PO nemen deel aan dit thuiszittersoverleg. Leerplichtambtenaren leveren de te bespreken casussen aan.

Thuiszitters

Thuiszitters		Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg a.d. Geul	Totaal Maastricht Heuvelland
bij aanvang van schooljaar op 1-8-2017	(speciaal) basisonderwijs	-	1	2	-	-	2	5
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	-	-	1	-	-	1
	voortgezet onderwijs	-	-	8	-	-	-	8
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
nieuwe thuiszitters daarna	(speciaal) basisonderwijs	-	-	6	-	-	-	6
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	1	4	1	-	-	6
	voortgezet onderwijs	-	2	18	-	1	-	21
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
langer dan 3 maanden*	(speciaal) basisonderwijs	-	-	5	-	-	-	5
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	1	2	2	-	-	5
	voortgezet onderwijs	-	2	21	-	1	-	24
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
verhuisd	(speciaal) basisonderwijs	-	1	-	-	-	-	1
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	-	-	2	-	-	2
	voortgezet onderwijs	-	1	6	-	-	-	7
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
18 jaar geworden	(speciaal) basisonderwijs	-	-	-	-	-	-	-
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
	voortgezet onderwijs	-	-	3	-	-	-	3
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
opgelost	(speciaal) basisonderwijs	-	-	6	-	-	2	8
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	-	2	-	-	-	2
	voortgezet onderwijs	-	1	7	-	-	-	8
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-
actueel aantal	(speciaal) basisonderwijs	-	-	2	-	-	-	2
	(voortgezet) speciaal onderwijs	-	1	2	-	-	-	3
	voortgezet onderwijs	-	-	10	-	1	-	11
	mbo	-	-	-	-	-	-	-
	geen onderwijs	-	-	-	-	-	-	-

Uitleg bij de cijfers

In het afgelopen schooljaar 2017-2018 bedroeg het aantal thuiszitters 47. In het schooljaar 2016-2017 waren dat er 35.

Maastricht Heuvelland volgt daarmee helaas de landelijke trend waarbij er een stijging is van het

aantal thuiszitters. Komend schooljaar krijgt de registratie van deze leerlingen extra aandacht. Zo willen we sneller tot een oplossing kunnen komen. Daarnaast maakt Maastricht Heuvelland deel uit van de Thuiszittersaanpak Zuid-Limburg waarin verdere samenwerkingsafspraken worden gemaakt om het aantal thuiszitters verder terug te dringen. Verder heeft het ministerie namens het landelijk

Thuiszitterspact een intensivering van de aanpak en extra maatregelen aangekondigd. Dit betekent onder andere betere regelgeving, een verbetering van gegevensuitwisseling en onderzoek naar het doen van een passend aanbod voor thuiszitters. De resultaten van dit onderzoek zijn in mei 2019 beschikbaar en bieden handvatten voor een betere aanpak van thuiszitten.

Aantal jongeren 18- tot 23 jarigen per gemeente dat deelneemt aan het onderwijs dat nog geen startkwalificatie heeft

Peildatum: 1-8-2017. Dit geeft in feite de situatie aan het begin van het schooljaar weer.

Relatief verzuim leerlingen 18- tot 23 jarigen per gemeente

Norm: 16 uur per 4 weken

Uitleg bij de cijfers

In het schooljaar 2017-2018 hebben 135 jongeren verzuimd. In het schooljaar 2016-2017 hebben 69 leerlingen verzuimd en in het schooljaar daarvoor waren dat er 81. Dit betekent bijna een verdubbeling van het verzuim ten opzichte van het vorige schooljaar. Nader onderzoek moet uitwijzen welke factoren (naar schooltype) hier een rol spelen.

Een van de mogelijke redenen voor deze toename is dat scholen het verzuim van leerlingen boven de 18 jaar beter zijn gaan melden conform de verzuimprotocollen. Er is een duidelijke relatie tussen verzuim en uitval: schoolverzuim is over het algemeen een signaal dat er meer aan de hand is. Het risico op voortijdige schooluitval wordt zo groter.

Toename problematiek

De vsv-consulenten constateren dat de problematiek van de jongeren zwaarder wordt. Zo zien zij meer jongeren waarbij er sprake is van psychische problematiek. Ook zijn er steeds meer jongeren met meervoudige problematiek. Deze constatering maakt de keuze voor preventieve activiteiten nog zinvoller: hoe eerder we erbij zijn, hoe beter het is.

Jaarverslag Voortijdig schoolverlaten

Voortijdig schoolverlaten

Het Rijk, scholen en gemeenten proberen te voorkomen dat leerlingen voortijdig van school gaan. Dat betekent zonder een startkwalificatie. Een startkwalificatie is een diploma op havo-, vwo- of mbo 2-niveau of hoger. Valt een leerling toch uit dan wil de overheid ervoor zorgen dat de leerling toch nog een startkwalificatie haalt. Leerlingen die niet in staat zijn om een startkwalificatie te halen worden waar nodig ondersteund om werk te vinden of er wordt gezocht naar passend vervolgonderwijs (mbo-entree).

Regionaal programma voortijdig schoolverlaten (Vsv-convenant 2016-2020)

In een convenant zijn op regionaal niveau afspraken gemaakt over de manier waarop de regio Zuid-Limburg het voortijdig schoolverlaten gezamenlijk wil terugdringen. Het Rijk, de centrumgemeenten en de onderwijsbesturen vo en mbo in Zuid-Limburg hebben dit convenant ondertekend. Centrumgemeente Maastricht zorgt voor afstemming met de andere centrumgemeenten Sittard-Geleen en Heerlen en met de regiogemeenten in Maastricht Heuvelland.

3 doelen

Met dit convenant streven we naar:

- betere doorstroom van kwetsbare jongeren uit voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs naar arbeid en middelbaar beroepsonderwijs (entree mbo-1) via VOORdeel & Vervolg
- meer maatwerk en preventie in het totale netwerk rondom jongeren, maar vooral op school
- snelle reparatie op maat en effectieve verbindingen op het snijvlak van voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs, passend onderwijs, Jeugdwet, Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Onderzoek Stuurgroep VSV

In Zuid-Limburg zijn de percentages uitval en verzuim relatief hoog. In 2016 heeft de Stuurgroep VSV de Universiteit Maastricht gevraagd dit te onderzoeken. In het schooljaar 2017-2018 waren de uitkomsten bekend.

De belangrijkste conclusies:

- voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) doen op cognitief niveau nauwelijks onder voor niet-vsv'ers. Ze doen het wel slechter op non-cognitief gebied, zoals op het gebied van sociale ontwikkeling, motivatie, doorzettingsvermogen
- hoe beter de ontwikkeling van leerlingen in de onderbouw van het voortgezet onderwijs, hoe minder uitstroom en uitval
- vsv'ers ontvangen veel minder steun van thuis dan niet-vsv'ers, ongeacht de sociaal-economische situatie. Dat is opmerkelijk.

Samenwerking met de school

Een onderdeel van de preventie is het borgen van een sluitende aanpak naar vervolgonderwijs, bijvoorbeeld van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs. Daarom houden we leerlingbesprekingen ruim voordat de leerling uitstroomt en wordt eventuele problematiek in een knooppunt besproken. Het doel is een warme overdracht te verzorgen naar een vervolgopleiding, werk of dagbesteding en het tijdig inschakelen van begeleiding als dat nodig is. Dit voorkomt voortijdige schooluitval en stimuleert werk en participatie.

Vsv-consulenten en preventie vsv

Vsv-consulenten:

- geven voorlichting aan studenten in het mbo en medewerkers van het mbo
- stimuleren scholen om ook preventief begeleiding in te zetten zodat leerlingen de opleiding succesvol kunnen afronden
- pakken de problematiek aan via een integrale aanpak met de teams Jeugd en Wmo
- monitoren en pakken verzuim van leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar op
- maken afspraken met scholen over melding en leggen aanpak van verzuim vast in een verzuimprotocol.

Aantal uitgeschreven leerlingen per gemeente

Gemeente	Aantal
Eijsden-Margraten	37
Gulpen-Wittem	12
Maastricht	251
Meerssen	28
Vaals	11
Valkenburg aan de Geul	31
Totaal	370

Ontwikkeling uitgeschreven leerlingen per gemeente

Totaal (incl. Vavo, PRO, VSO)	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Eijsden-Margraten	23	29	40	37
Gulpen-Wittem	8	9	14	12
Maastricht	208	275	222	251
Meerssen	33	38	23	28
Vaals	10	8	21	11
Valkenburg aan de Geul	26	27	21	31
Totaal	308	386	341	370

Totaal volgens DUO (excl. Vavo, PRO, VSO)	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Totaal	236	254	261	286

Uitleg bij de cijfers

Het aantal vsv'ers en leerlingen uitgestroomd uit praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) bedroeg dit verslagjaar 370. Dit is een toename ten opzichte van 2016-2017 van 29 leerlingen, een stijging van 8,5 procent. Kijkend naar de vergelijking tussen de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 zagen we een afname van 45 leerlingen, een daling van 11,7 procent. Feit blijft dat het aantal vsv'ers is gestegen. Dit vraagt om verdere analyse zodat we hier goed op kunnen doorpakken. In de kwartaalbesprekingen wordt dit verder opgepakt.

De aanpak vsv in Maastricht Heuvelland

De consulenten voortijdig schoolverlaten van Maastricht Heuvelland leggen contact met de jongeren die uitgevallen zijn zonder dat ze een startkwalificatie hebben gehaald. Ze doen dit op allerlei manieren, bijvoorbeeld via een huisbezoek, via school of via WhatsApp. Het belangrijkste doel is jongeren te bereiken en te stimuleren om alsnog een startkwalificatie te halen. Als dit niet kan of een jongere dit niet wil, begeleiden we de jongere naar werk, een combinatie van leren en werken, hulpverlening, participatie of zorg.

We hanteren de persoonsgerichte aanpak Jongeren@Work. Dit betekent dat we de leefgebieden in beeld brengen en vooral onderzoeken wat de jongere zelf wil en kan. Zijn of haar vraag en mogelijkheden staan hierbij centraal. We hebben een integrale werkwijze. Dat betekent dat we met alle interne en externe partners samenwerken om het beste resultaat te bereiken. We streven ernaar dat de jongere zelf stappen zet. We werken in onze begeleiding aan vertrouwen en een goede relatie. Vanzelfsprekend is er speciale aandacht voor jongeren uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Deze jongeren zijn kwetsbaar en verdienen daarom onze optimale aandacht.

Samenwerking in het Jongerenteam

In de Verordening re-integratie, participatie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2016 staat dat werk boven uitkering gaat en voor jongeren geldt dat scholing boven werk gaat. Sinds 2016 is er daarom sprake van een integraal jongerenteam waarin een aantal disciplines nauw met elkaar samenwerkt. Het doel? Jongeren die zich voor een uitkering melden bij Sociale Zaken Maastricht Heuvelland terug naar school te laten gaan of zijn of haar kwalificatieniveau te versterken. Daar ligt tijdens de hele begeleiding de focus op.

De consulenten van team Onderwijs betrekken daar waar nodig collega's van de teams Participatie, Wmo en Jeugd en leggen en onderhouden contact met het sociale en professionele netwerk van de jongere. Zo ontstaat een integraal plan van aanpak. Ook de komende coalitieperiode blijven we op deze manier werken.

Geregistreerde vsv'ers naar onderwijstype en niveau

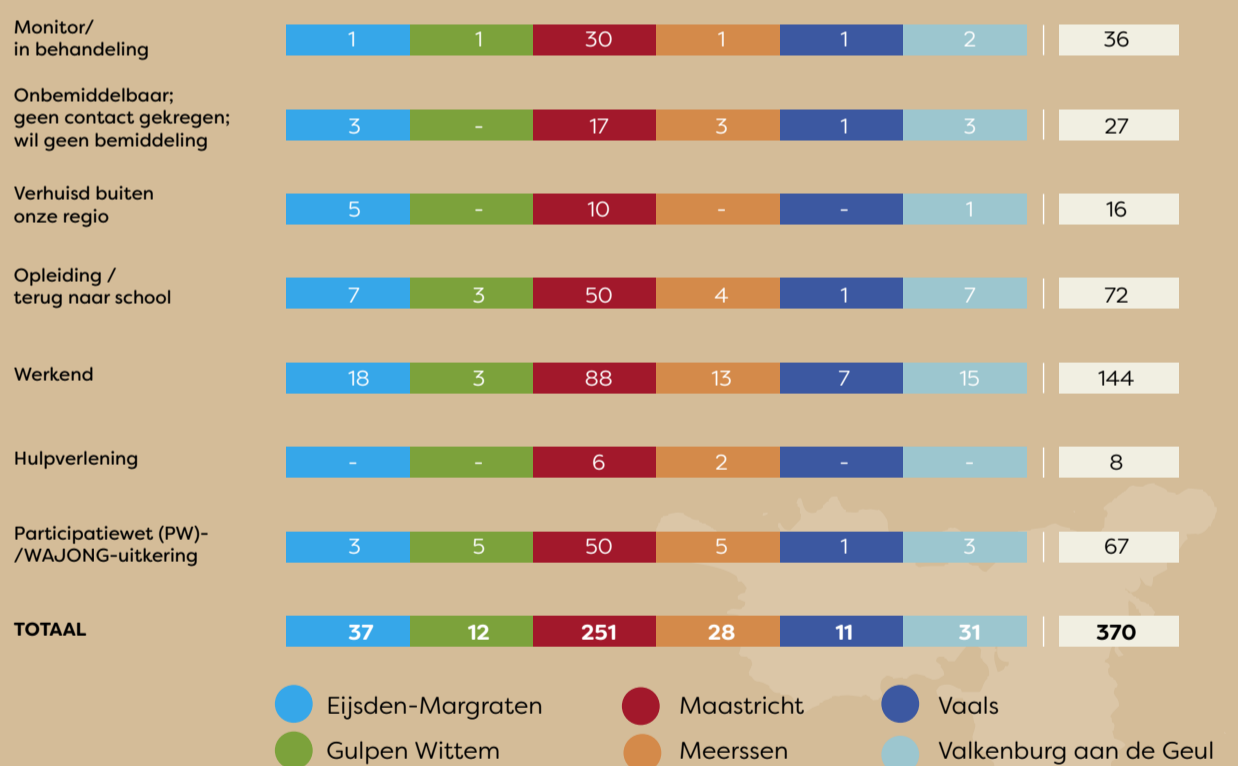
LAATST GEVOLGDE OPLEIDING	TOTAAL
Atheneum-6	4
Havo-4	4
Havo-5	1
Vmbo-basis	6
Vmbo-kader	3
Vmbo-theoretisch	5
Voortgezet onderwijs-EOA	34
Bbl1*	2
Bbl2	11
Bbl3	12
Bbl4	3
Bol1*	47
Bol2	49
Bol3	40
Bol4	65
Subtotaal	286
Praktijkonderwijs	8
Vso zmlk	5
Vso zmok	18
Vavo	53
Subtotaal	84
TOTAAL	370

* Binnen Bbl1 (1) en Bol1 (26) zijn er 27 jongeren die hun opleiding met een diploma op assistentenniveau behaald hebben.

Uitleg bij de cijfers

Het aantal leerlingen dat bij de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) uitgevallen is, is bijna gelijk gebleven. De grootste uitval zien we bij de beroepsopleidende leerwegen (bol). Daarnaast wordt de stijging ten opzichte van vorig verslagjaar vooral veroorzaakt doordat het aantal vsv'ers uit de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) bijna is verdubbeld. Een groot deel van de vsv'ers vindt een bestemming in werk en scholing of wordt begeleid naar werk, school of hulpverlening. Dit geldt bijvoorbeeld voor vsv'ers uit de EOA. Zij volgen bij Praktich een inburgeringscursus gecombineerd met een praktijkopleiding om zo een beroepscertificaat te krijgen.

Bestemming vsv'ers 2017-2018

Uitleg bij de cijfers

Het grootste deel (58 procent) van de vsv'ers en kwetsbare jongeren vindt na uitschrijving op school werk of begint weer met een opleiding. Van de overige jongeren is een groot deel (bijna 30 procent) bekend en/of wordt begeleid door de vsv-consulent, hulpverlening of krijgt begeleiding vanuit de uitkerende instantie. Een klein deel van de jongeren is verhuisd en 7,3 procent is onbemiddelbaar, onbereikbaar of wil geen bemiddeling.

Ten opzichte van vorig jaar zijn er meer jongeren naar school gegaan (bijna 5 procent), minder jongeren gaan werken (10 procent) en meer jongeren in een uitkeringssituatie terechtgekomen (4 procent) of onbemiddelbaar en onbereikbaar (2,6 procent). Dit vraagt om verder onderzoek. Onderdeel van dit onderzoek is de samenwerking met het onderdeel Participatiewet van Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Vsv-jongeren met een bijstandsuitkering kunnen tegelijkertijd in een traject zitten naar werk of school of parttime werken.

Vsv – totaalbeeld

Elk schooljaar vindt een registratie plaats van voortijdige schoolverlaters uit dat jaar: de nieuwe vsv'ers. Ook worden jongeren benaderd die eerder al als voortijdige schoolverlater geregistreerd stonden. In nevenstaande tabel is te zien hoe op 1 januari 2019 de stand van zaken was.

Dit is de eerste keer dat deze tabel gemaakt is. Daardoor is er verder nog geen vergelijking met eerdere jaren mogelijk. In deze tabel zijn de jongeren die in het verleden als vsv'er geregistreerd stonden en die zijn teruggekeerd naar het onderwijs niet opgenomen.

Op basis van deze monitor gaan we verder onderzoek doen. Om te beginnen bij de jongeren met een Participatiewetuitkering. We onderzoeken of bij deze jongeren een traject loopt richting werk of school.

Het betreft hier jongeren die:

1. jonger dan 23 jaar zijn
2. nog steeds in de regio Maastricht Heuvelland wonen
3. bekend zijn vanuit de RMC-registratie.

Bestemming vsv'ers per 1-1-2019

Bestemming	Eijsden-Margraten	Gulpen Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul	Totaal
Monitor/ in behandeling	5	3	69	3	5	11	96
Onbemiddelbaar; geen contact gekregen; wil geen bemiddeling	4	4	60	6	4	7	85
Baby/zwangerschap	-	-	6	-	-	-	6
Werkend	71	22	520	55	26	59	753
Hulpverlening	3	-	21	2	-	2	28
PW-uitkering	18	12	184	12	5	16	247
Wajong-uitkering	17	6	75	7	2	4	111
WW-uitkering	-	-	3	-	-	-	3
TOTAAL	118	47	938	85	42	99	1.329

Kwetsbare jongeren

Definitie jongeren in een kwetsbare positie (JKP) (volgens DUO)

Een jongere in een kwetsbare positie is een jongere die al dan niet met een getuigschrift of een diploma doorstroomt naar de entreeopleiding (mbo), basisberoepsopleiding (mbo-2) of uitstroomt uit het onderwijs en afkomstig is uit:

- 1 het voortgezet speciaal onderwijs, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van leerlingen met het uitstroomprofiel dagbesteding
- 2 het praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 5, onder d, van de Wet op het voortgezet onderwijs
- 3 de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs
- 4 het leerwerktraject van het vmbo, bedoeld in artikel 10b1 van de Wet op het voortgezet onderwijs
- 5 de entreeopleiding
- 6 jongere die niet vanuit 1 van de onderwijssoorten, genoemd onder punten 1 tot en met 5, instroomt in een entreeopleiding.

(Bron: Regeling regionale aanpak VSV 2017)

Geen Nederlandse onderwijsloopbaan

Jongeren die tot op heden geen onderwijs in Nederland hebben gevolgd zoals vluchtelingen.

Onderwijspositie voor de overstap 1-10-2017	Totaal aantal jongeren kwetsbare overstap	Positie op 1-10-2018					
		Onderwijs	Werk (>12 uur per week)	Dagbesteding	Uitkering	Overige bestemming*	Onbekend**
Entreeopleiding	91	61	13	1	9	1	6
Pro	36	13	8	7	2	1	5
vmbo-bbl	137	137					
Vso	93	32	16	18	9	10	8
Geen Nederlandse onderwijsloopbaan	0						
Totaal	357	243	37	26	20	12	19

* Geen onderwijs, werk minder dan 12 uur/week, verhuizing, overleden, 23 jaar geworden, verblijf in een zorginstelling of gedurende het verslagjaar een startkwalificatie behaald

** Ondanks verschillende acties (brief, telefoon, huisbezoek) is het de vsv-consulent niet gelukt om contact te krijgen

De consulent kwetsbare jongeren

De aanpak van kwetsbare jongeren is onderdeel van het Regionaal programma voortijdig schoolverlaten. Het gaat om jongeren die uitstromen vanuit het (speciaal) onderwijs of leerwerktrajecten en een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Deze jongeren hebben vaak hulp nodig. Het Regionale Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC) zorgt dat het netwerk voor deze jongeren sluitend is.

De consulent kwetsbare jongeren is nauw verbonden met de scholen voor speciaal onderwijs, de praktijkschool en de entreeopleiding in het mbo. Leerlingen worden ondersteund voordat ze uitvallen en worden bijvoorbeeld naar dagbesteding begeleid.

Er is een nauwe samenwerking met de medewerker kwetsbare jongeren van Podium24 om samen jongeren naar werk te bemiddelen. Deze

samenwerking verloopt steeds soepeler en er wordt eerder geschakeld. Grenzen worden opgezocht om jongeren te kunnen begeleiden naar school, werk of dagbesteding. Dat lukt vaak. De taal van de jongere spreken is hierbij belangrijk.

Samenwerking tussen scholen en gemeente werkt. Betrokken worden bij leerlingbesprekingen zorgt ervoor dat de leerling in beeld is voordat deze uitvalt. De informatie wordt gedeeld en de consulent kan makkelijker in contact komen.

De jongeren hebben in het verleden al veel moeten doen. Door qua aanpak laagdrempelig in te steken en ze proberen in te laten zien waar ze het voor doen, ontstaat er een innerlijke motivatie om samen te werken. Jongeren stromen door naar onderwijs, arbeid of eventueel dagbesteding. Doel is ze op een veilige plek te krijgen waar ze zich prettig voelen en langere tijd met plezier bezig zijn.

Jaarverslag Leerlingenvervoer

Over leerlingenvervoer

Ieder kind heeft recht op onderwijs. Ouders of verzorgers moeten er zelf voor zorgen dat hun kind iedere dag op school komt. Meestal is dat geen probleem. Voor sommige kinderen is dat anders, bijvoorbeeld omdat ze een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap hebben. Of omdat ze zijn aangewezen op een speciale school die flink uit de buurt ligt. Leerlingenvervoer is een regeling bij de gemeente waarmee ouders een vergoeding kunnen aanvragen voor de vervoerskosten van en naar school van hun kind.

Aantal afgegeven beschikkingen

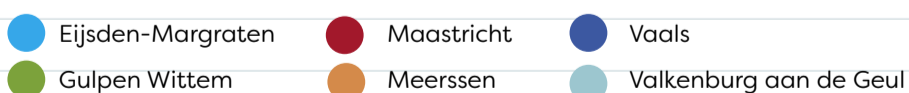
Aantal beschikkingen

Aantal leerlingen

Aantal aanvragen

Let op: Deze aantallen zijn niet te vergelijken met de aantallen waarop de verrekeningssystematiek met de Heuvellandgemeenten gebaseerd is. Dat gebeurt op kalenderjaar en 2 peildata. De genoemde cijfers hebben betrekking op 1 schooljaar, te weten schooljaar 2017-2018.

Uitleg bij de cijfers

De toename van het aantal afgegeven beschikkingen (van 745 in schooljaar 2016-2017 naar 838 in schooljaar 2017-2018) komt hoofdzakelijk voor rekening van Maastricht. Hier zien we een stijging van 97 beschikkingen. De overige gemeenten blijven ongeveer op een gelijk aantal als vorig jaar. Dat komt door verhuizing van scholen. Hierdoor hebben meer leerlingen recht op een voorziening. Eerder kwamen ze niet in aanmerking op basis van het afstandscriterium.

Ontwikkeling afgegeven beschikkingen per gemeente

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Maastricht	471	476	356	375	472
Vaals	41	50	34	35	36
Eijsden-Margraten	130	135	111	113	108
Gulpen-Wittem	65	72	48	41	39
Meerssen	94	101	79	92	93
Valkenburg aan de Geul	110	118	100	89	90
Totaal	911	952	728	745	838

Uitleg bij de cijfers

Dit schooljaar valt het op dat er meer voorzieningen zijn afgegeven in totaliteit en dat er in absolute aantallen meer voorzieningen voor het aangepast vervoer zijn afgegeven. Om een beeld te krijgen van wat er precies is gebeurd, kijken wij naar de cijfers in procenten. Ook daar is de sterke stijging van het aangepast vervoer met bijna 5,5 procent te zien. Ook zien we langzaam een verschuiving ontstaan van de fietsvergoeding naar de fietsvergoeding met begeleiding en van het openbaar vervoer naar het openbaar vervoer met begeleiding.

Aantal afgegeven beschikkingen per voorziening per gemeente

	Eijsden-Margraten	Gulpen-Wittem	Maastricht	Meerssen	Vaals	Valkenburg aan de Geul	TOTAAL
Aangepast vervoer	81	28	356	56	32	52	605
autovergoeding	3	2	15	8		4	32
Cross-over vergoeding*			4	1		1	6
COV met begeleiding*			2				2
Fietsvergoeding			7	4			11
Fiets met begeleiding			12	3			15
Openbaar vervoer	7	4	11	4	1	14	41
OV met begeleiding	16	5	46	17	3	17	104
Speciaal rolstoelvervoer			14			2	16
Weekendvervoer	1		5				6
TOTAAL	108	39	472	93	36	90	838

* Dit is een combinatie van een fietsvergoeding en een OV-voorziening waarbij de leerling in de zomerperiode wordt geacht met de fiets te gaan (6 maanden) en in de winterperiode met de bus (4 maanden)

Onvoorziene ontwikkeling

Arriva heeft de bushalte bij de Mariënwaard opgeheven waardoor er veel leerlingen niet meer met het openbaar vervoer naar school konden gaan. De dichtstbijzijnde bushalte was station Noord. Door de toegenomen drukte op de weg waarlangs de

leerlingen naar school moesten konden we niet meer volledig instaan voor de veiligheid van de leerlingen. Daarom hebben we besloten om leerlingen die recht hadden op openbaar vervoer voor dit schooljaar toch met een bus te laten ophalen (opstapplekken).

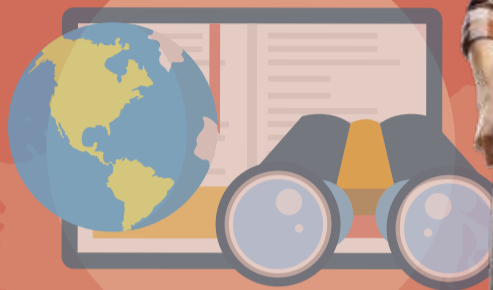
Waar het nodig was, zijn kleinere bussen ingezet. Dat heeft dus ook geleid tot toename van het aantal beschikkingen voor aangepast (georganiseerd) vervoer.

Aantal per voorziening per gemeente laatste 4 schooljaren

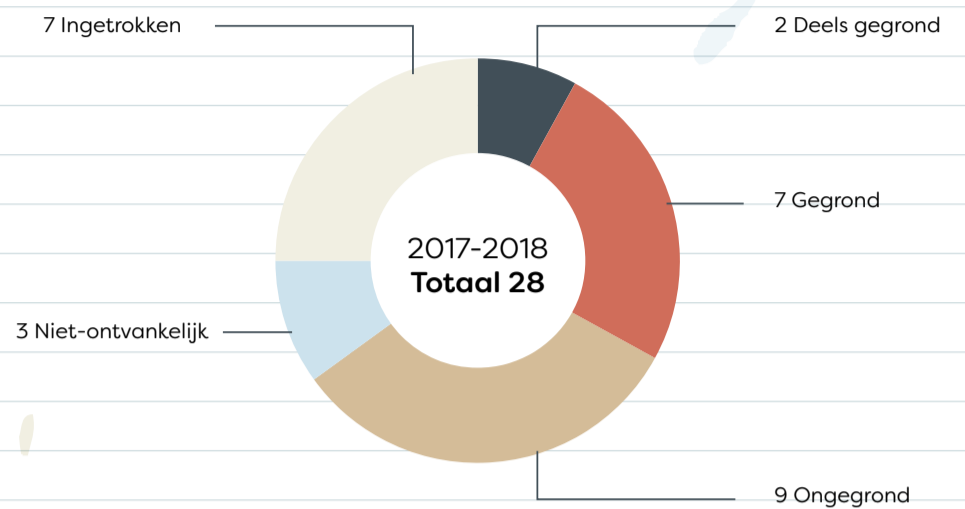
		Aangepast vervoer	Autovergoeding	Cross-over vergoeding	COV met begeleiding	Fietsvergoeding	Fiets met begeleiding	Openbaar vervoer	OV met begeleiding	Speciaal rolstoelvervoer	Weekendvervoer	Totaal
Eijsden Margraten	2014-2015	112	7	1				9	4	2		135
	2015-2016	83	3	3				8	13			111
	2016-2017	87	4	1				6	14		1	113
	2017-2018	81	3					7	16		1	108
Gulpen Wittem	2014-2015	54	6					8	3	1		72
	2015-2016	36	4					2	6			48
	2016-2017	30	5					3	3			41
	2017-2018	28	2					4	5			39
Maastricht	2014-2015	286	9	54	21	16	5	29	44	12		476
	2015-2016	227	10	27	14	6	4	16	38	14		356
	2016-2017	245	18	14	8	4	6	9	57	12	2	375
	2017-2018	356	15	4	2	7	12	11	46	14	5	472
Meerssen	2014-2015	51	17	4	1	1	1	10	13	3		101
	2015-2016	39	8	5	3	4	1	5	13	1		79
	2016-2017	46	9	4	1	2	4	4	20	2		92
	2017-2018	56	8	1		4	3		4	17		93
Vaals	2014-2015	42	1					4	3			50
	2015-2016	32						1	1			34
	2016-2017	30						2	3			35
	2017-2018	32						1	3			36
Valkenburg aan de Geul	2014-2015	85	6	2				9	11	4	1	118
	2015-2016	69	6	3				2	12	7		99
	2016-2017	58	4	1	1			9	12	4		89
	2017-2018	52	4	1				14	17	2		90

Afhandeling

Uit de gegevens blijkt dat 25 procent van de bezwaren gegrond is verklaard. Vaak overleggen ouders bij een hoorzitting nog extra informatie die we bij de afweging tot een voorziening niet tot onze beschikking hadden.

Bezwaren leerlingenvervoer

Ontwikkeling bezwaarschriften leerlingenvervoer

Bezwaren leerlingenvervoer	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Deels gegrond	3	1	0	2	2
Gegrond	6	1	2	7	7
Ongegrond	20	17	8	13	9
Niet-ontvankelijk	5	3	4	1	3
Ingetrokken	1	3	6	4	7
TOTAAL	35	25	20	27	28

Vooruitblik

De vraag vanuit de burger en vanuit de interne/ externe partners zien we langzaam veranderen. Steeds vaker wordt druk uitgeoefend van aanvragers zelf en partners in het veld om af te wijken van de verordening voor maatwerk. Voorbeeld hiervan is het vervoer naar of van een buitenschoolse opvang. Maatwerk gaat een nog grotere rol spelen in de beoordeling.

Met Arriva zijn afspraken gemaakt. Zij sturen alle leerlingen die met het openbaar vervoer reizen een OV-jaarkaart (Voor Elkaar Pas). Ook sturen ze als dat nodig is een (gratis) begeleiderspas mee die niet op naam staat. Zo kan een ouder/verzorger de leerling naar school begeleiden en weer terug naar huis gaan. De passen zijn alleen geldig voor de kortste route van huis naar school en terug. De afspraken worden in het schooljaar 2018-2019 uitgevoerd.

Bekijk dit jaarverslag ook online

Sociale Zaken Maastricht Heuvelland
Team Onderwijs

E-mail
leerplichtsv@maastricht.nl
leerlingenvervoer@maastricht.nl

Websites
www.socialezaken-mh.nl
www.gemeentemaastricht.nl

Telefoon
14 043

Bezoekadres
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

Postadres
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

Gemeente Maastricht

